

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 16. oktober 2014
Enhed: Sundhedsjura og lægemiddelpolitik
Sagsbeh.: DEPFRE
Sags nr.: 1405338
Dok nr.: 1544996

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 19. september 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 1121 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 1121:

"Vil ministeren oplyse, med hvilken lovhjemmel personalet på plejecentre kan påsætte morfinplastre o.l. på en borgers ryg uden dennes samtykke?"

Svar:

Behandling af patienter må som udgangspunkt ikke indledes eller fortsættes uden patientens informerede samtykke. Dette følger af sundhedslovens § 15.

Hertil findes imidlertid en række undtagelser. Det er f.eks. tilladt efter sundhedslovens § 18 med samtykke fra den nærmeste pårørende eller værge at indlede behandling af personer, der varigt mangler evnen til selv at give informeret samtykke til behandlingen. Hvis der ingen pårørende er, kan en sundhedsperson derudover – med en anden sundhedspersons tilslutning – gennemføre behandlingen.

Endvidere er det tilladt efter sundhedslovens § 19 – uden patientens, den nærmeste pårørendes eller værgens samtykke – at gennemføre behandling af patienter, der varigt eller midlertidigt mangler evnen til at give informeret samtykke eller er under 15 år, hvor øjeblikket behandling er påkrævet for patientens overlevelse, for på længere sigt at forbedre patientens chance for overlevelse eller for et væsentligt bedre resultat af behandlingen.

Med personer, der varigt mangler evnen til at give informeret samtykke forstås ifølge bemærkningerne til § 9 i den tidligere lov og patienters retstilling følgende personer:

"...mennesker med nedsat psykisk og fysisk funktionsevne, hvad enten denne tilstand har eksisteret fra fødslen eller er opstået senere, som tilfældet er med demente.

Endvidere må kroniske sindslidende – og sindslidende med langvarige sygdomsforløb – ofte henregnes til denne gruppe af patienter. Afgørende er, om de kan forholde sig fornuftsmæssigt til behandlingsforslag m.v. i en behandlingssituation, altså om de kan give et (meningsfyldt) informeret samtykke.

Det bemærkes, at behandlingen ikke må gennemføres, såfremt patienten i ord eller handling modsætter sig behandlingen. I den forbindelse kan henvises til de løbende overvejelser om behandlingsafvisende inhabile patienter.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup / Frederik Rechenback Enelund